

concert
info
PRJCT
Amsterdam
en Maarten
Engeltjes

de Doelen

Elisabeth Hetherington en het
Nationaal Vrouwen Jeugdkoor

zaterdag 17 februari 2024
Grote Zaal, 20.15 uur

programma

za 17 feb 24 | Grote Zaal, 20.15 uur

Gloria! Vivaldi's meesterwerk
met Elisabeth Hetherington en het Nationaal
Vrouwen Jeugdkoor

Giacomo Carissimi (1605-1674)

Plorate, filii Israel
uit Jephthe

Georg Friedrich Händel (1685-1758)

Eternal Source of Light Divine
uit Ode for the Birthday of Queen Anne

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Jauchzet Gott in allen Landen, BWV 51

- I. Jauchzet Gott in allen Landen
- II. Wir beten zu dem Tempel an
- III. Höchster, mache deine Güte
- IV. Sei Lob und Preis mit Ehren
- V. Allelujah

Johann Sebastian Bach

Wie furchtsam wankten meine Schritte
uit Allein zu dir, Herr Jesu Christ, BWV 51

Antonio Vivaldi (1678-1741)

Gloria

- I. Gloria in excelsis Deo
- II. Et in terra pax
- III. Laudamus te (Bernet Wilms solist (2de sopraan))
- IV. Gratias agimus tibi
- V. Propter magnam gloria
- VI. Domine Deus
- VII. Domine, Fili unigenite
- VIII. Domine Deus, Agnus Dei
- IX. Qui tollis peccata mundi
- X. Qui sedes ad dexteram Patris
- XI. Quoniam tu solus sanctus
- XII. Cum Sancto Spiritu

uitvoerenden

Ivan Iliev **concertmeester**

Maarten Engeltjes **countertenor & directie**

Elisabeth Hetherington **sopraan**

Nationaal Vrouwen Jeugdkoor

Irene Verburg, László Norbert Nemes **artistieke leiding**

PRJCT Amsterdam

toelichting

de vele temperamenten van de barok

PRJCT Amsterdam en het Nationaal Vrouwen Jeugdkoor laten in dit concert de veelzijdigheid van de vocale barokmuziek horen. Loftuitingen en klaaggezangen, van onder andere Bach en Händel, leiden naar het weelderige *Gloria* van Vivaldi.

Plorate, filii Israel

In het Bijbelboek *Rechters* bidt Jeftha tot God om de overwinning tegen de Ammonieten. Als tegenprestratie biedt hij aan om na de strijd het eerste te offeren wat hij in zijn huis tegenkomt. Jeftha verslaat de Ammonieten, maar zijn hoogmoed wordt bestraft: na de overwinning komt zijn dochter dansend naar hem toe – zij moet dus sterven.

Dit tragische verhaal is een grote inspiratiebron in de kunsten. Joost van den Vondel schrijft het toneelstuk *Jephta of de Offerbelofte* en Händel wijdt er rond 1750 een oratorium aan. Händel is hierbij geïnspireerd door een oratorium van een eeuw eerder, *Historia di Jephta* van Giacomo Carissimi. Vooral het zesstemmige slotkoor, waarin de jeugd van Israël rouwt om Jephtha's dochter, baart opzien. De Duitse geleerde Athanasius Kircher is bij een uitvoering en schrijft daarover: "je kunt zweren dat je de snikken en het kreunen van de huilende meisjes hoort."

Eternal Source of Light Divine

Georg Friedrich Händel is geboren in het hedendaagse Duitsland, maar zijn grootste successen beleeft hij aan het hof in Londen. Een onderdeel van zijn werkzaamheden aldaar is het schrijven van ceremoniële muziek, zoals de muziek ter gelegenheid van de verjaardag van koningin Anna en de Vrede van Utrecht, het einde van de Spaanse Successieoorlog. In het eerste deel bezingt de solist de koningin als eeuwige bron van goddelijk licht.

Maarten Engeltjes © Hans van der Woerd

toelichting

Jauchzet Gott in allen Landen

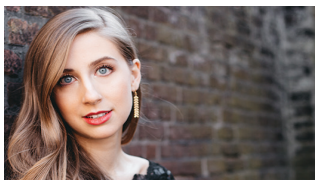
De cantate *Jauchzet Gott in alle Landen* is de enige die Bach schreef voor sopraan en trompet als solostemmen. In het openingsgedeelte hoor je hoe de jubelende trompetten God toejuichen. Hierna, in het recitatief, verandert de toonsoort naar mineur en wordt de sfeer nederig en ingetogen. Bach verklankt de grootsheid van God in de hieropvolgende aria door een sprong van een octaaf op het woord “*höchster*” (grootste). Het vierde deel van de cantate wordt gekenmerkt door een opgewekt spel van de violen en het klavecimbel, die door de sopraanpartij met elkaar worden verbonden. Bach besluit de cantate met een finale waarin zang en trompet sierlijk en energiek om elkaar heen bewegen.

Wie furchstam wankten meine Schritte

In deze alt-aria verwerkt Bach de tekst van Konrad Hubert direct in de muziek. De lage strijkers spelen een stapsgewijs motief – de stappen van de zondaar die vergeving zoekt. De getokkelde strijkers laten de moeite horen waarmee hij onder zijn misstappen gebukt gaat. In het middendeel vertelt de tekst over de last van de zonde (*Sündenlast*) die de ik-persoon neerdrukt en ook de muziek gaat op dit moment de laagte in. Het troostende woord van Jezus (*Jesu Trostwort*) haalt de zondaar echter uit het dal en ook de melodielijn gaat op deze woorden weer omhoog.

Gloria

Aan het begin van de 18de eeuw is het Ospedale della Pietà het beroemdste weeshuis van Europa. Hier kan men een weesmeisjesorkest beluisteren, maar niet bekijken: de jonge musici zijn door een rooster van het publiek afgeschermd, omdat vrouwen volgens de kerk in die tijd eigenlijk niet mogen musiceren. Dit hindert het publiek niet: het weeshuis trekt publiek uit heel Europa. De muziekleraar van het weeshuis is Antonio Vivaldi. De meeste van zijn muziek die we vandaag nog kennen is geschreven voor dit orkest. Zo ook zijn *Gloria in D-majeur*, zijn bekendste koorwerk. Het is een twaalfdelige compositie met afwisselend koor- en solo-passages en instrumentale gedeeltes en ook qua stemming kent het werk grote contrasten. Zo worden de weelachten van het *Et terra pax* gepareerd met de opgewekte vioolmelodie van het *Laudamus te*. In het eerste en tweede *Dominus deus* kun je de zwierige Venetiaanse straatmuziek horen, waar het *Agnus dei* juist weer een bedachtzaam vraaggesprek ofmg tussen de alt en het koor. In het voorlaatste deel grijpt Vivaldi terug op de opening van het stuk. Koor, strijkers én trompet werken in het slotdeel toe naar een vreugdevol einde. tekst: Daniël Steneker

Elisabeth Hetherington

biografieën

PRJCT Amsterdam

Barokorkest PRJCT Amsterdam is in 2017 opgericht door countertenor en dirigent Maarten Engeltjes. Het ensemble bestaat uit een vaste kern van jonge en uitmuntende barokmusici. Door avontuurlijke projecten, met grote solisten maar ook met makers uit andere kunst disciplines, is het ensemble in korte tijd een gevestigde naam in de muziekwereld geworden. prjct.amsterdam

Maarten Engeltjes

Al op 4-jarige leeftijd begint Maarten Engeltjes met zingen en als hij 16 jaar is debuteert hij als countertenor in de Matthäus-Passion. Inmiddels is Engeltjes een vaste waarde binnen de Nederlandse en internationale barokscene. Hij werkt samen met barokexperts als Ton Koopman, Jordi Savall en Emmanuelle Haïm. Teven is hij oprichter en artistiek leider van het barokensemble PRJCT Amsterdam. maartenengeltjes.com

Elisabeth Hetherington

De Canadese, in Nederland gevestigde sopraan Elisabeth Hetherington weet moeiteloos een brug te slaan tussen barokmuziek en hedendaags repertoire. Ook combineert ze in haar projecten verschillende kunst disciplines, waaronder muziek, poëzie en dans. Samen met luitspeler David Mackor vormt ze Duo Serenissima, dat zich toelegt op zelden uitgevoerde muziek uit de 16de en 17de eeuw. elisabethhetherington.com

Nationaal Vrouwen Jeugdkoor

Het koor is opgericht in 1996 en bestaat uit jonge vrouwen van 16 tot 30 jaar. 25 jaar lang stond het onder leiding van Wilma ten Wolde. Sinds september vorig jaar is de artistieke leiding in handen van László Norbert Nemes en Irene Verburg. Het koor treedt veelvuldig op in binnen- en buitenland met een breed repertoire aan muziek van 1500 tot nu. nationalekoren.nl/nationaal-vrouwen-jeugdkoor

PRJCT Amsterdam © Hans van der Woerd

agenda tips

probeer ook eens barok:

za 16 mrt 24 | Grote Zaal, 19:30

Johanna Soller en de Nederlandse Bachvereniging

De Matthäus-Passion

zo 28 apr 24 | Jurriaanse Zaal, 15:00

Jeanine de Bique en Holland Baroque

Nieuwe ster-sopraan van de barok-scene

za 25 mei 24 | Grote Zaal, 20:15

Lucie Horsch en het Orkest van de Achttiende Eeuw

Bach, Vivaldi en Namavar: nieuw en oud vinden elkaar

ontdek het programma op dedoelen.nl

Stay in touch!

See you @dedoelen & share your pictures #dedoelen

tickets & info:

www.dedoelen.nl

+31 10 217 17 17

Schouwburgplein 50, Rotterdam

www.fsc.org

RECYCLED

Papier gemaakt van gerecycled materiaal

FSC® C017135

de Doelen vrienden

genoten van dit concert?

word vriend van de Doelen en draag bij aan het realiseren van een bijzonder en innovatief programma! Ga naar dedoelen.nl/vrienden voor meer informatie